

Na vrcholu Kozákova

Poeticky se mu odedávna říká „strážná hora Českého ráje“ Nebo také „achátová hora“. KOZÁKOV. Jeho vrchol leží v nadmořské výšce 743 metry nad mořem a tvoří vlastně rozhraní mezi Podkrkonoším a Českým rájem. Převyšuje všechny okolní kopce a kopečky, např. Tábor, Trosky, Vyskeř, Sokol, Kopaninu.

Dlouhé věky byl vrchol Kozákova pustý a prázdný, jen vítr se tu proháněl po pastvinách a po chudých políčkách horalů. V zimě vichřice s chumelenicí zavála jeho vrchol bílou čepicí a na podzim se těžké mraky válely na vrcholu až na zemi.

Pak najednou v Turnově vznikla myšlenka postavit tady **románskou kapli** sv. věrozvěstů Cyrila a Metoděje. Tenhle plán se ale neuskutečnil. A vzniká nová myšlenka, nový nápad: označit temeno Kozákova

Riegrovou mohylou

. Ve prospěch zřízení této mohyly byl vydán i pěkný almanach, a to v roce 1908, který autoři nazvali „Od kolébky Riegrovy“. Ke stavbě mohyly však opět nedošlo. Spolek pro postavení mohyly se rozešel, rozpadl.

Uplynulo plných 25 let od Riegrovy smrti, když v roce 1928 byla na rovinatém vrchu Kozákova vybudována moderní **turistická chata**, nazvaná právě po semilském rodákovi Františku Ladislavu Riegrovi. Stavbu chaty tehdy prováděla stavitelská firma architekta Rudolfa Kousala ze Železného Brodu, na zednickou práci dohlížel Josef Hejduk, zedník a kronikář z Vesce pod Kozákovem, tesařské práce byly svěřeny J. Hlouškovi a J. Prskavcovi z Komárova, truhlářské dílo měl na starosti František Hazdra ze Železného Brodu.

Tato pěkná útulná chata byla pak v roce 1939 rozšířena o verandu, opatřenou moderním nábytkem, kde mohlo posedět, odpočinout si a občerstvit se na padesát návštěvníků. Nic si ten prostor nezadal s pohodlnou kavárnou.

Tato dominanta vrcholu Kozákova po několika desetiletích náhle vyhořela. Téměř celá budova padla za oběť zhoubným plamenům. Zanedlouho tu však byla vybudována nová ještě

modernější turistická chata, pohodlnější a prostornější. Měla k dispozici i ubytovací pokoje a sloužila k plné spokojenosti veřejnosti, domácím i zahraničním turistům. Ve vestibulu byla i nevelká sbírka, spíše ukázková, kozákovských polodrahokamů.

Část chaty využívala později ke svým účelům armáda, teprve po roce 1989 se opět v širší míře začalo s plným využitím restauračních i ostatních prostor. Na přelomu tisíciletí máme pak už na vrcholu Kozákova i ocelovou **konstrukci rozhledny**, ze které přehlédneme za jasného počasí snad třetinu Čech.

Tak můžeme bez nadsázky říci, že Kozákov byl a je přirozenou rozhlednou do celého Podkrkonoší i na samotné Krkonoše a část Jizerských hor, ale i do široké oblasti Českého ráje. Od chaty a z rozhledny máme rozhled prakticky na všechny světové strany, jen na jihovýchod je obzor nepatrně zastřen částí samotného kozákovského hřebenu, kterému říkají Babylón a který je asi o sto metrů nižší nežli vlastní vrchol Kozákova.

Při pohledu na sever nás upoutají pochopitelně naše Krkonoše s Kotlem, Krakonošem, Kozími hřbety, Luční a Studniční horou i Zlaté návrší s mohylou tragicky zahynulých lyžařů Hanče a Vrbaty. Na severozápadě vidíme zvlněné hřebeny Jizerských hor, blíže pak Černou Studnici, Kopaninu a příchovickou výšinu, dále Ještěd u Liberce se svou mohutnou televizní věží. Pak je tu vidět řada vrcholů Českého středohoří: Ralsko, oba Bezdězy, Milešovka i památný Říp.

U Mladé Boleslavi rozeznáme táhlý Chlum, před ním Babu u Bakova nad Jizerou, Káčov u Mnichova Hradiště, konečně dále vlevo vrch Mužský se skupinou známých pískovcových skal s historickými Drábskými světničkami, pak Vyskeř s bílou kapličkou sv. Anny. Konečně naše oči sledují celé pásmo skal a hvozdů Českého ráje, které jsou nám poněkud bližší: ve směru od Turnova k Jičínu je to Hlavatice, Valdštejn, Hrubá Skála se svým Skalním městem, vyvěřelina a zřícenina hradu Trosek, Střelečská hůra, Přívýšina a Brada.

Dole pod Valdštejnem, blízko silnice z Turnova do Jičína, běhají se známé lázně Sedmihorky. I když už dnes vlastně nejsou lázněmi, rádi jim tento starodávný přívlastek dáváme. Od Sedmihorek napravo leží město drahokamů Turnov se svou stříbrnou stuhou řeky Jizery.

Tu blíže pod námi táhne se známá hradba pískovcových Klokočských skal se zříceninou skalního hradu Rotštejna, pokračují pak nad jizerské údolí Betlémské skály. V samotném klínu

Kozákova vidíme celou řadu vesnic a vesniček: Tatobity s nedáno opraveným kostelíkem sv. Vavřince, Lestkov, na stráni pak Volavec (rodiště známého sochaře a glyptika Mistra Josefa Drahoňovského), dále vesnice Václaví, dnes vlastně součást městečka Rovenska pod Troskami, které nás zdraví nedaleko už pod samotným dvojvěžím Trosek. Na jihovýchodě uzavírají obzor Tábor a Kumburk, u Jičína rozeznáváme Čerovku, Jičín sám je ukryt za vrchem Brada.

V údolí pod Tábořem je skryto sladké město Lomnice nad Popelkou. Také skleněné městečko Železný Brod spíše jen tušíš tam dole na severní straně za táhlým hřbetem Hamštejna, ze Semil vidíme vlastně také jen jeho část, dříve zvanou Podmoklice.

A to jsme si nevšimli vesniček na samotném úpatí achátové hory, kde leží: Vesec, Smrčí, Prackov, Loktuše, Dubecko se starodávným mlýnem, kde ještě před nějakým časem veliké vodní kolo pohánělo mlýnské stroje. Jeho klapot se ozýval široko do kraje. A dnes vidíme na Dubecku v tamním lese novou rozhlednu, která byla otevřena již letos v roce 2002 a je dokonce o něco vyšší nežli její sestra zde na vrcholu Kozákova. Její kovová konstrukce slouží nejen turistům, ale je zde umístěno i zařízení pro přenos signálu mobilních telefonů.

Co je tu krásy kolem dokola! Co je tu vidět lidské práce a snažení. Všude tady žijí pracovití lidé, kteří mají rádi tento čarokrásný kout české země, lidé práce a snažení, lidé umu a také pevné podhorské hrdosti.

Radím Vám dobře: Vy - kteří ještě neznáte tyto lidi a tento překrásný kraj, přijďte se podívat nejen na Kozákov, ale i k nám pod Kozákov, shlédněte krásy a památky Českého ráje, nebudete zklamáni, nebudete litovat! Není jen Jadran, Balt, Černé moře se Slunečným pobřežím, Varnou a Burgasem, nejsou jen rakouské a švýcarské Alpy, není jen Španělsko, Itálie a Kanárské ostrovy: Máme také Kozákov a náš Český ráj!

Až je spatříte, řeknete si se slovy naší státní hymny: **Zemský ráj to na pohled!**